

Podjetja, dobro nam gre. In nam bo še šlo. Če bomo previdni v negotovih razmerah.

Tako se glasi osrednje sporočilo analize družbe Dun & Bradstreet z naslovom **Kakšni so makroekonomski trendi v svetu in kako vplivajo na konkurenčnost Slovenije?**. Analiza kaže, da je bilo v zadnjih kvartalih stabilno tudi svetovno gospodarstvo, a je zaradi tveganja stagflacije in geopolitičnih dogodkov v svetu napoved manj obetajoča. Kaj to pomeni za Slovenijo?

Pišeta: **Ana Turk** in **Marko Srobotnik**

Poglejmo najprej, katerih treh največjih globalnih tveganj po ugotovitvah strokovne ekipe ekonomistov Dun & Bradstreet, ki v analizah preučuje države z več kot 99 odstotkov svetovnega BDP, slovenska podjetja v letošnjem tretjem kvartalu ne bi smela spregledati.

- Največje globalno tveganje za podjetja še naprej predstavlja konkurenca med ZDA in Kitajsko. ZDA pri tem kljub nedavnim diplomatskim ukrepom nadaljuje tehnološko omejevanje in krepi nadzor nad dobavo vrhunskih čipov, na drugi strani pa krepi manevrske spretnosti v morju, kar lahko spodbudi večje in daljše vojaške vaje v azijsko-pacifiški regiji. In ker je celinska Kitajska pripravljena stopnjevati tako imenovano vojno čipov s ciljno usmerjenimi povračilnimi ukrepi, ostaja rezultat GBI na tem področju najvišji med glavnimi tveganji za tretje četrletje 2023.
- Konflikt med Rusijo in Ukrajino je presegel 500-dnevno mejo in je še naprej drugo največje tveganje za tretje letošnje četrletje.

Z diplomatskim nazadovanjem, kot je pobuda za črnomorsko žito, naraščajočimi gospodarskimi težavami in protiofenzivo Ukrajine z veliko drznejšimi cilji se zdi, da se konflikt premika v smeri, ki ne nakazuje hitrega konca. Kakršna koli eskalacija predstavlja tveganje uporabe bolj uničujočega orožja (na primer taktičnega jedrskega orožja) ali vojaške nesreče.

- Tveganje stagflacije se je sicer zmanjšalo, a kljub temu ostaja tretje največje globalno tveganje, ki ga podjetja ne bi smela spregledati. Inflacija globalno resda še naprej pada, a utegne upočasnitev posojil zaradi zaostrovanja denarne politike botrovati padcu izvoza na trge ZDA, evroobmočja in Združenega kraljestva, to pa bo povzročilo domino efekt: upočasnitev rasti pri trgovinskih partnerjih v Aziji, Evropi in Latinski Ameriki, zamrznitev dvigovanja obrestnih mer Centralne banke, saj bi bilo nadaljnje zaostrovanje neupravičeno.

Kako je od leta 2019 po kvartalih nihala ocena globalnega vpliva tveganja na poslovanje?

Strokovna ekipa ekonomistov družbe Dun & Bradstreet ocenjuje ključne scenarije tveganja, ki pritičejo posamezni geografski regiji ali globalnemu okolju. Skupen izračun tveganj, njihovega vpliva in verjetnosti nastanka predstavlja oceno globalnega vpliva tveganj na poslovanje – Global Business Impact Score (GBI score). Najvišja ocena GBI za vsakega od 10 scenarijev tveganja je 100, tako da je zgornja meja za skupni GBI 1000.

Vir: Global Business Risk Report Q3 2023, Dun & Bradstreet

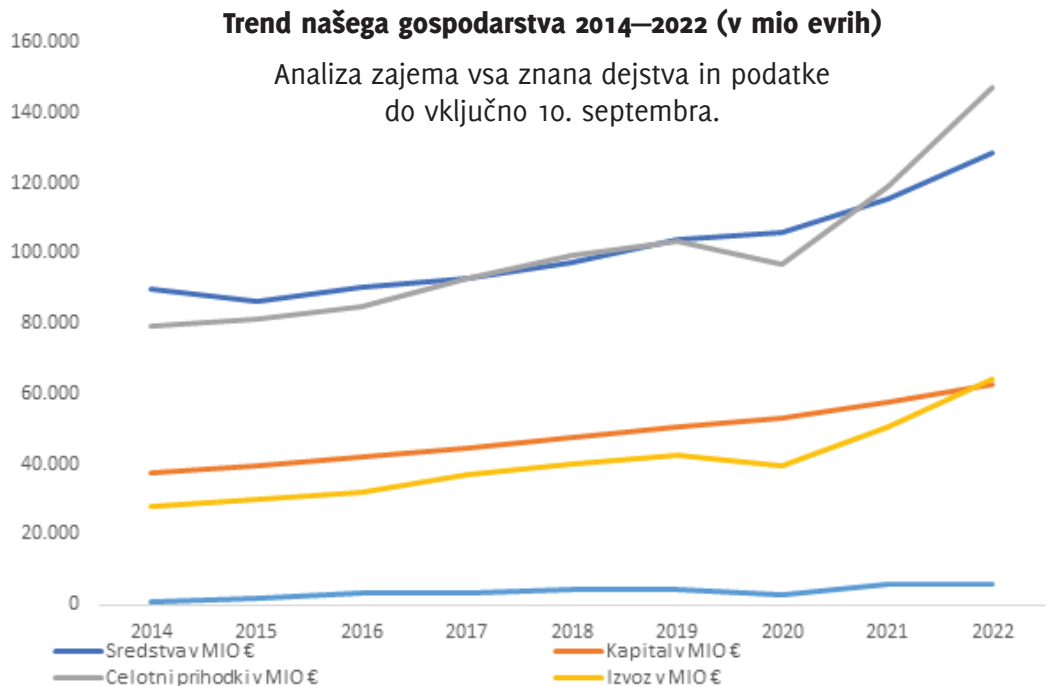
Iz grafa je razbrati, da smo imeli najmanjši vpliv globalnih tveganj na poslovanje v prvem kvartalu leta 2021, od začetka leta 2022 pa smo daleč nad dolgoročnim povprečjem.

Kako gre slovenskemu gospodarstvu in kako je z našo konkurenčnostjo?

Analiza finančnih kazalnikov družbe Dun & Bradstreet od leta 2014 do vključno leta 2022 razgrinja, da ima naše gospodarstvo stabilne temelje in da se mu je obrestovalo vlaganje v lastna sredstva, saj so gospodarske družbe zaradi manjše zadolženosti med krizo pandemije lažje generirale prihodke.

poslovnih obveznosti zaradi rasti stroškov blaga, materiala in storitev (za 27,8 odstotka). Vrednost kazalnika stabilnosti poslovanja se je tako lani zmanjšala za 1,44 odstotka.

- Sredstva so se od leta 2014 do 2022 povečala za 42 odstotkov, z 90 milijard evrov na 128 milijard, kapital se je v tem obdobju povečal za 66 odstotkov, in sicer s 37 milijard evrov na 63 milijard.

Poglejmo, kako je slovensko gospodarstvo od leta 2014 gradilo zdrave temelje.

- Celotni prihodki slovenskih gospodarskih družb so se med letoma 2014 in 2022 močno zvišali, in sicer z 79,4 milijarde evrov na skoraj 147 milijard (85 odstotkov). Lanski prihodki so se v primerjavi s predlanskimi povečali za 23,3 odstotka in s tem dosegli najvišjo vrednost od uvedbe evra.
- Posledično sta se lani zvišala izvoz (za 26,2 odstotka) in dobiček (za 7,2 odstotka), ta je dosegel najvišjo nominalno vrednost od leta 2008.
- Lanski dobiček gospodarskih družb je znašal 6,5 milijarde evrov, največ so ga nakovali predelovalna dejavnost (2,3 milijarde evrov) in trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil (1,2 milijarde evrov).
- Povprečne plače so se lani povečale za 6,8 odstotka, dodana vrednost na zaposlenega je bila višja za 3,6 odstotka glede na leto prej.
- Zadolženost podjetij se je od leta 2014 do 2022 nominalno manjšala, a je bila lani za 13 odstotkov višja kot leto prej. Razlog? Nadpovprečna rast kratkoročnih

A preudarnost v poslovanju, svari strokovnjaki družbe Dun & Bradstreet, v prihodnjem obdobju le ne bo odveč. Zakaj ne?

- Trend kratkoročnih poslovnih obveznosti je naraščajoč, v zadnjih dveh letih so se te obveznosti povečale za 34,4 odstotka. To pomeni večje kratkoročno zadolževanje pretežno pri družbah v skupinah oziroma dobaviteljnih.
- Že konec leta 2022 je bilo v večjih gospodarskih partnericah Slovenije, kot sta Nemčija in Švica, zaznati slabše plačilne navade. Te so signal za spremembe plačilnih politik pri podjetjih oziroma ohranjanju, zadrževanju kratkoročnih likvidnostnih sredstev.
- Konkurenčnost slovenskega gospodarstva se je lani glede na leto 2021 poslabšala zaradi počasnejše rasti poslovnih prihodkov v primerjavi s poslovnimi odhodki.

Svarilo ekipe Dun & Bradstreet se zato glasi: čeprav nominalne vrednosti finančnih postavk naraščajo, mora biti slovensko gospodarstvo zaradi inflacije in gospodarske negotovosti v ključnih izvoznih partnericah pazljivo pri zadolževanju in stabilnosti poslovanja.